

Sygn. akt I C 1441/14

WYROK ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Kamila Przeczek
Protokolant:	stażysta Radomir Lepiarczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2015 r. w Rybniku

sprawy z powództwa e. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko J. C. (1)

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt: I C 1441/14

UZASADNIENIE

Powód e. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł pozew, w którym domagał się zasądzenia od pozwanego J. C. (1) kwoty 12.796,74 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu i zwrotu kosztów sądowych.

W uzasadnieniu podał, iż pozwany zawarł z (...) Bank S.A. umowę bankową na podstawie, której otrzymał określoną kwotę i jednocześnie zobowiązał się do jej zwrotu. Ponieważ nie wywiązał się ze swojego zobowiązania bank wypowiedział umowę. Wierzytelność związana z tą umową powód nabył na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 30 lipca 2014r. Pomimo wezwania do zapłaty pozwany do tej pory nie spłacił należności głównej z odsetkami.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 18 września 2014 roku stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał rozpoznanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rybniku.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił :

W dniu 18 sierpnia 2008 roku (...) Bankiem S.A. w K. udzielił kredytu pozwanemu J. C. (2) w kwocie 8.341,21 zł - umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego nr (...). (...) Bankiem S.A. w W. (następcą G. Banku), a e. (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w W. 30 lipca 2014r. zawarta została umowa przelewu wierzytelności. (umowa bankowa k.20-21, umowa sprzedaży wierzytelności k. 32-35)

Pismem z 4 sierpnia 2014r. pozwany wezwany został do zapłaty kwoty 12.742,66 zł, którą powód nabył od (...) Banku S.A. na podstawie umowy przelewu wierzytelności z 30 lipca 2014r. (wezwanie do zapłaty k.19)

21 listopada 2014r. e. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wystawił wyciąg ze swoich ksiąg rachunkowych. Wynika z niego, iż zadłużenie J. C. (2) na dzień 21 listopada 2014r. wynosi w sumie 12.796.74 zł. (wyciąg z ksiąg funduszu k.14)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody uznając je za w pełni wiarygodne, albowiem ze sobą korelują tworząc zwartą i logiczną całość, ich treść nie budzi wątpliwości, a żadna ze stron ich nie kwestionowała.

Sąd zważył :

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu bowiem powód w żaden sposób nie wykazał by nabył od (...) Banku S.A. wierzytelności przysługującą wobec pozwanego. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. był on zobowiązany do przedstawienia dowodów na poparcie swoich twierdzeń. Powołany przepis nakłada na stronę powodową, jako wywodzącą ze swych twierdzeń skutki prawne obowiązek wykazania swoich racji. Przepis art. 232 k.p.c. normuje natomiast jedną z podstawowych zasad procesu cywilnego, jaką jest zasada kontradyktoryjności. W myśl tej zasady przygotowanie, gromadzenie i dostarczanie materiału dowodowego należy do stron, do sądu należy zaś jedynie ocena tego materiału i wydanie na jej podstawie rozstrzygnięcia. Zasada ta oznacza odstępianie od odpowiedzialności sądu orzekającego za rezultat postępowania dowodowego, którego dysponentem są strony.

To właśnie na stronach spoczywa obowiązek przytaczania dowodów na poparcie swych twierdzeń, a zatem jeśli bezczynność strony w zakresie inicjatywy dowodowej nie znajduje żadnego usprawiedliwienia, w szczególności strona nie jest nieporadna, ani nie napotyka trudnych do przewyciężenia przeszkód, to musi się liczyć z groźbą ujemnych dla niej skutków związanych z brakiem wykazania faktów, na które się powołuje. Oczywiście zasada ta nie wyłącza możliwości dopuszczenia przez Sąd z urzędu dowodu niewskazanego przez strony, zastrzega jednak takie uprawnienie do wyjątkowych wypadków, nie może zaś prowadzić do zastępowania strony w spełnianiu jej obowiązków, w szczególności jeśli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, tak jak ma to miejsce w przedmiotowej sprawie.

Generalnie jednak Sąd nie ma możliwości zarządzania dochodzeń w celu poszukiwania dowodów niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a w ślad za tym nie ma obowiązku poszukiwania takich dowodów. Działanie sądu w takiej sytuacji z urzędu, zgodnie z utrwalonym w tej mierze orzecnictwem, mogłoby prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku równego traktowania stron.

W ocenie Sądu żaden z przedstawionych przez powoda dokumentów nie potwierdza nabycia przez niego od Banku wierzytelności przysługującej temu ostatniemu wobec pozwanego. Przedstawiona bowiem przez niego kopia umowy cesji jest dowodem jedynie na to, że pomiędzy takimi stronami nastąpił przelew bliżej niesprecyzowanych wierzytelności. Do pozwu nie dołączono natomiast Załącznika nr 1 (w którym sprecyzowane były przelewane wierzytelności), ani nawet jego wyciągu. Dowodem na przelew wskazanej w pozwie wierzytelności nie może być także wystosowane do pozwanego wezwanie do zapłaty.

Dodatkowo roszczenie dochodzone pozwem wynika z dołączonego do pozwu wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego W myśl art. 194 ustawy z 27 maja 2004r. O funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz.1546) księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych. Tak więc w przypadku wyciągów z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego przyjęto analogiczną

regulację jak w przypadku ksiąg rachunkowych banku. Dlatego też dalsze rozważania dotyczące ksiąg rachunkowych banku w ocenie Sądu znajdują w pełni zastosowania do ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych.

Zgodnie z art. 95 ust.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2002r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. W myśl art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. W konsekwencji strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić. (art. 252 kpc). Tak więc nadanie mocy prawnej dokumentu urzędowego wyciągom z ksiąg rachunkowych banku powoduje zmianę rozkładu ciężaru dowodu. Jednocześnie w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowody uznać należało, iż mamy w niniejszej sprawie do czynienia ze stosunkiem między funduszem, a konsumentem (odwołać się tu należy do definicji wynikającej z art. 221 kc, zgodnie z którą za konsumenta jest uważana osoba fizyczna, która dokonuje czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową).

Wyrokiem z dnia 15 marca 2011r. wydanym w sprawie P 7/09 Trybunał Konstytucyjny uznał art. 95 ust. 1 prawa bankowego w części, w jakiej przepis ten nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta za niezgodny z art. 2 (tj. zasadą sprawiedliwości społecznej którą ma urzeczywistniać demokratyczne państwo prawne), art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze (tj. zasadą równości) i art. 76 (tj. zasadą ochrony praw konsumenta) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. W obszernym uzasadnieniu do tego orzeczenia Trybunał wskazał, iż domniemania prawne związane z dokumentem urzędowym powodują wprowadzenie wyjątku od ogólnych zasad obowiązujących w postępowaniu cywilnym ponieważ powód jest zwolniony z obowiązku udowodnienia na zasadach ogólnych okoliczności, które zostały ujęte w księgach rachunkowych banku, a osoba, która zaprzecza prawdziwości treści takiego dokumentu czyli pozwany konsument, chcąc obalić związane z nim domniemanie, powinna przeprowadzić dowód przeciwności. Jest to trudniejsze niż przeprowadzenie dowodu przeciwnego, który polega na wykazaniu, że określone twierdzenie nie zostało udowodnione przez stronę, na której ciążył onus probandi. Z prawnego punktu widzenia konsument ma oczywiście możliwość skorzystania ze wszelkich środków dowodowych. Jednak w wypadku roszczeń finansowych, a tylko takie obejmuje niniejsza sprawa, ewentualne dodatkowe starania, by udowodnić swoje racje są z reguły iluzoryczne. W doktrynie postępowania cywilnego wskazano, że domniemanie zgodności z prawdą dokumentu urzędowego powoduje, że jest to najbardziej wiarygodny środek dowodowy w postępowaniu cywilnym, najczęściej mający dla sądu rozstrzygające znaczenie.

Nie można pomijać również okoliczności, że w analizowanym wypadku mamy do czynienia z przywilejem, którego zastosowanie dotyczy relacji pomiędzy wysoko profesjonalnym podmiotem - funduszem a nieprofesjonalnym klientem, jakim jest konsument. W konsekwencji należy uznać, że ustawodawca poprzez regulację art. 95 ust. 1 prawa bankowego ze skutkami które przepis ten rodzi dla postępowania cywilnego, zróżnicował sytuację podmiotów uczestniczących w sporze sądowym, pogarszając pozycję prawną konsumenta. Oceniając z punktu widzenia zasady równości dopuszczalność upośledzenia pozycji prawnej konsumenta w postępowaniu cywilnym poprzez nadanie mocy prawnej dokumentów urzędowych wyciągom z ksiąg rachunkowych banków, trzeba stwierdzić, że brak jest dostatecznego uzasadnienia takiego rozwiązania, wzięwszy pod uwagę cel powyższej regulacji. Wprowadzone przez art. 95 ust. 1 prawa bankowego rozwiązanie powoduje umocnienie i tak istniejącej przewagi profesjonalnej instytucji dysponującej silną pozycją na rynku w stosunku do konsumenta. Sięgając do uzasadnienia wprowadzenia w pewnym okresie takich szczególnych uprawnień banku stwierdzić należy, iż powinny one mieć charakter przejściowy ze względu na brak w systemie prawnym instytucji zapewniających odpowiednie zabezpieczenia czynności podejmowanych przez banki.

Utrzymanie przywileju nadania dokumentom bankowym mocy prawnej dokumentów urzędowych zostało także krytycznie ocenione w doktrynie jako służące ochronie banków z pominięciem interesów ich klientów, co jest zjawiskiem przeciwnym rozpoczętemu procesowi transformacji w dziedzinie prawa publicznego. Oceniane rozwiązanie należy traktować jako relikw gospodarki nakazowo-rozdzielczej, który nie powinien być łączony z charakterem banków. W związku z powyższymi rozważaniami Sąd odmówił przedłożonemu przez powoda wyciągowi z ksiąg waloru dokumentu urzędowego.

Na marginesie dodać można, iż kwota wskazana w wezwaniu do zapłaty różni się od kwoty wynikającej z wyciągu z ksiąg rachunkowych.

Wobec powyższego zdaniem Sądu powód nie wykazał w żaden sposób, iż nabył wierzytelność przysługującą wobec pozwanego i dlatego - w związku z brakiem legitymacji czynnej - powództwo zostało oddalone w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł po myśli art.98 kpc, przy czym strona pozwana nie poniosła żadnych kosztów wobec czego w tym zakresie nie zawarto w wyroku żadnego rozstrzygnięcia.